

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

«Порядок використання суміжних зелених насаджень»

Для уникнення будь-яких непорозумінь між сусідами українським законодавством чітко врегульовано права і обов'язки власника землі не лише щодо держави, але й стосовно сусідів. Такі норми називаються добросусідством. Через те, що не всі знають, що потрібно робити (чи не робити), щоби сумлінно виконувати свої обов'язки, виникають спори та суперечки, вирішення яких іноді тягнеться роками.



Згідно частини 1 статті 103 Земельного кодексу України зазначається, що добросусідство полягає в тому, що власники та землекористувачі земельних ділянок повинні обирати такі способи використання земельних ділянок відповідно до їх цільового призначення, при яких власникам, землекористувачам сусідніх земельних ділянок завдається найменше незручностей (затінення, задимлення, неприємні запахи, шумове забруднення тощо).

Варто зазначити, що і власники земельних ділянок, і землекористувачі є суб'єктами відносин добросусідства. Статтею 13 Цивільного кодексу України передбачено, що здійснюючи свої права особа повинна утримуватися від дій, які можуть порушити права інших осіб, завдати шкоду довкіллю або культурній спадщині та інші.

Варто пам'ятати, що не допускаються дії особи, які вчиняються з наміром завдати шкоди іншій особі, а також інші форми зловживання правом.

Зелені насадження, які ростуть на сусідній земельній ділянці або на межі земельних ділянок часто можуть створювати різного роду незручності, що заважають вирощуванню рослин, затіняють ділянку тощо. У разі виникнення такої ситуації виникає необхідність потерпілій стороні захистити свої законні інтереси. Проте нерідко власники вдаються до самовільного знищення зелених насаджень, які їм заважають, не думаючи про наслідки таких дій. Власники та землекористувачі земельних ділянок зобов'язані співпрацювати при вчиненні дій, спрямованих на забезпечення прав на землю кожного з них та використання цих ділянок із запровадженням і додержанням прогресивних технологій вирощування сільськогосподарських культур та охорони земель (обмін земельних ділянок, раціональна організація територій, дотримання сівозмін, встановлення, зберігання межових знаків тощо).

Статтею 105 Земельного кодексу України передбачено, що у випадку проникнення коренів і гілок дерев з однієї земельної ділянки на іншу сусіди мають право відрізати корені дерев і кущів, які проникають на їхню ділянку, якщо це заважає використовувати земельну ділянку за цільовим призначенням.

Виникають ситуації, коли є потреба у знесенні дерев, розміщених на межі сусідніх земельних ділянок. Такі дерева, а також плоди цих дерев належать власникам сусідніх ділянок у рівних частинах і кожен з сусідів має право вимагати ліквідувати такі дерева, крім випадку, якщо вони служать межовими знаками і не можуть бути замінені іншими межовими знаками. Витрати на ліквідацію цих дерев покладаються на сусідів у рівних частинах, крім випадку, коли один із сусідів відмовляється від своїх прав на дерева, що передбачено частиною 3 статті 109 Земельного кодексу України.

Відповідно до статті 22 Цивільного кодексу України особа, винна у самовільному знищенні чи пошкодженні зелених насаджень, що розміщені на території суміжної приватної земельної ділянки, несе цивільну відповідальність у вигляді відшкодування в повному обсязі шкоди, завданої майну іншої особи.

Також, статтею 153 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено, що особа, винна у знищенні чи пошкодженні зелених насаджень, розміщених на суміжній земельній ділянці державної чи комунальної власності, несе адміністративну відповідальність та зобов'язана відшкодувати в грошовому еквіваленті заподіяну шкоду.

Для вирішення спору пов'язаного з знищенням або пошкодженням зелених насаджень, необхідно звернутися із відповідною заявою до органу місцевого самоврядування. Статтею 158 Земельного кодексу України, передбачено, що органи місцевого самоврядування вирішують такі земельні суперечки в межах населених пунктів відносно меж земельних ділянок, які знаходяться у власності й користуванні громадян, і дотримання громадянами правил добросусідства, а також спори щодо розмежування меж районів у містах.

Такі звернення до органів місцевого самоврядування розглядаються на підставі заяви однієї із сторін у тижневий строк з дня подання заяви. Для об'єктивного розгляду спору, необхідне зібрання доказів, участь зацікавлених осіб, розгляд спору на місці тощо.

У разі незгоди власників землі або землекористувачів з рішенням органів місцевого самоврядування, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, спір вирішується у судовому порядку.